

Jubileusz Uniwersytetu Opolskiego

Opole – symbol zjawisk

tekst

ANDRZEJ KERNER

redaktor wydania

Przed Dniem Świętości Życia zwróciliśmy uwagę na prace diecezjalnych instytucji wspierających rodzinę (tekst Teresy Sienkiewicz-Miś na str. VI-VII). Te delikatne kwestie chętnie podejmowane są przez polityków, publicystów i kaznodziejów. Często z małą wrażliwością na ludzkie dramaty. – Nie wystarczy wydać opinię, która ciąży jak topór – stwierdził abp Rino Fisichella, przewodniczący Papieskiej Akademii Życia, komentując sprawę ogłoszenia ekskomunikacji w sprawie zgwałconej 9-latk, która dokonała aborcji. Święte słowa.

15-lecie powołania Uniwersytetu Opolskiego i 55-lecie powstania Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu.

„Ten skromny jubileusz wpisuje się w szersze obchody 20-lecia dobrych przemian w Europie. Tak zwana »Jesień ludów« w 1989 r. zainicjowała pokojowe przemiany w środkowo-wschodniej części Starego Kontynentu. Kościół od początku był nie tylko biernym obserwatorem ważnych wydarzeń w otaczającym świecie, ale ich aktywnym uczestnikiem i w wielu wypadkach beneficjentem” – napisał w odezwie z okazji jubileuszu UO abp Alfons Nossol. Dobitym tego potwierdzeniem było utworzenie Uniwersytetu Opolskiego powstałego z połączenia Wyższej Szkoły Pedagogicznej oraz Instytutu Pastoralnego afiliowanego do Wydziału Teologicznego KUL. Świętowanie jubileuszu rozpoczęło się 9 marca odsłonięciem tablicy upamiętniającej doktorów honoris causa WSP i UO. Na opolskim rynku otwarto wystawę obrazującą rozwój opolskiej

IERZY STEMPLIEWSKI

Wiesław Myśliwski przyjmuje gratulacje

uczelni. Potem w kościele seminaryjno-akademickim odprawiona została Msza św. w intencji wspólnoty uniwersyteckiej. Przewodniczył jej ksiądz abp Alfons Nossol. Nazajutrz, w 15. rocznicę powołania uniwersytetu odbyła się uroczystość nadania tytułów doktorów honorowych prof. Henrykowi Samsonowiczowi i pisarzowi Wiesławowi Myśliwskiemu. – To, że tu, w Opolu, spotyka mnie ten zaszczyt, jest dla mnie wyjątkowym przeżyciem między innymi dlatego, że Opole traktuję jako symbol tych wydarzeń i zjawisk, które w tej

chwili leżą w interesie naszej ojczyzny, ale również w interesie innych ojczyzn znajdujących się na kontynencie europejskim. Opole jest symbolem współistnienia wartości przynoszonych z różnych stron – powiedział w czasie uroczystości prof. Samsonowicz, wybitny historyk. Zwieńczeniem obchodów jubileuszu będzie zjazd absolwentów Wydziału Teologicznego UO oraz Instytutu Pastoralnego 28 marca – szczegółowy program na str. VIII. **ak**

Wielkopostna katecheza

ANNA KWASNICKA

Na spotkanie przyszło ok. 100 osób

Dwunastego marca w opolskim kościele Przemienienia Pańskiego odbyło się spotkanie rekolekcyjne młodzieży szkolnej i studentów. Konferencję wygłosił ks. Janusz Czenczek, egzorcysta diecezji gliwickiej. Rekolekcyjista wskazywał na przewartościowanie pojęć we współczesnym świecie. Grzechom przeciwko przykazaniom Bożym nadajemy nowe nazwy. Spać z chłopakiem, czy kochać dziewczynę to nie to samo, co cudzołożyć. – Kto kocha czy śpi, nie grzeszy – tłumaczył, zachęcając jednocześnie młodzież do bycia świętymi na co dzień: na randce, uczelni czy wycieczce. Na zakończenie ks. J. Czenczek pobłogosławił zebranych krzyżem świętego Benedykta poświęconym przez Jana Pawła II.

Wiek z fotografią

S. Maria Ezechiela tucja Mrohs (1925–1956) pochodząca z Rozmierzy

Modernizacja domu formacyjnego

GŁĘBINÓW. Dochód z Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom w 2008 r. w wysokości 316 tys. zł przeznaczony zostanie na modernizację będącego pod opieką Caritas Diecezji Opolskiej diecezjalnego ośrodka w Głębinowie. Od wielu lat organizowane są tam kolonie letnie i zimowiska dla dzieci i młodzieży, nie tylko z terenu diecezji opolskiej. Przyjeżdżają tam także na dni skupienia i rekolekcje grupy oraz wspólnoty parafialne. W ośrodku regularnie odbywają swoje

warsztaty osoby niepełnosprawne z Warsztatów Terapii Zajęciowej i Świetlicy Samopomocy Caritas z Nysy, a prawie co tydzień z miejsc noclegowych w ośrodku korzystają studenci Wyższej Szkoły Zawodowej w Nysie. Diecezjalny Dom Formacyjny w Głębinowie, od prawie 40 lat służący formacji oraz wypoczynkowi dzieci i młodzieży, wymaga gruntownego remontu i modernizacji. Nieszczelne są okna, a system grzewczy jest niewydolny. Wspólne zawilgocone łazienki

STRZELCE OPOLSKIE. Do 29 marca w Strzeleckim Ośrodku Kultury można oglądać wystawę pt. „Pamiętajmy o przeszłości, myślimy o przyszłości”, którą przygotowali mieszkańcy Rozmierzy. Jest na niej 150 zdjęć, które pokazują życie tej podstrzeleckiej wioski od roku 1913, z którego pochodzi najstarsza fotografia. Piękne czarno-białe i sepiowe zdjęcia pochodzące z prywatnych archiwów mieszkańców obrazują życie wiejskie: pracę i świętowanie, beztrudną zabawę dzieci i prymicie pochodzącego stąd księdza. Duchowni – księża i siostry zakonne – pochodzący z Rozmierzy zaprezentowani są w osobnym dziale wystawy.

i zdewastowane pokoje gościnne odbiegają od standardów stawianych tego typu obiektom. Modernizacja obejmie cały budynek i podwyższy go o jedno piętro, powstanie wieża widokowa w kształcie latarni morskiej. Wszystkie pomieszczenia dostosowane będą do potrzeb osób niepełnosprawnych. Liczba miejsc noclegowych zwiększy się do 50, a przy ośrodku na brzegu jeziora powstanie pomost widokowy z pływającym moło. Planowana inwestycja potrwa około dwóch lat.

Sport ministrantów

BIERAWA. 7 marca w Bierawie odbył się, jak co roku, Dekanalny Turniej Ministrantów i Lektorów w piłce nożnej i tenisie stołowym, w którym wzięło udział siedem parafii. W rozgrywkach uczestniczyło 13 drużyn piłkarskich oraz 12 pingpongistów. W turnieju piłkarskim we wszystkich kategoriach zwyciężyli ministranci z parafii św. Katarzyny w Sławięcicach, a w tenisie stołowym pierwsze miejsca w trzech kategoriach wiekowych zdobyli ministranci z parafii Ducha Świętego z os. Piastów w Kędzierzynie-Koźlu. Po zmaganiach sportowych wszyscy zebrali się w kościele na krótkim nabożeństwie, po którym ks. dziekan Jacek Potempa wręczył zwycięzcom dyplomy i puchary, podziękował organizatorom i ministrantom oraz życzył kolejnych sukcesów w rozgrywkach diecezjalnych – informuje ks. Norbert Matuszek, dekanalny duszpasterz Liturgicznej Służby Ołtarza. Tego samego dnia w Opolu odbyły się finały pierwszego diecezjalnego turnieju ministrantów i lektorów (kategoria szkół ponadpodstawowych) w piłkę siatkową. Zwyciężyła drużyna z parafii św. Eugeniusza de Mazonod w Kędzierzynie-Koźlu, drugie miejsce zdobyła Kępnica, a trzecie Gościęcín.

Dla Romów

Solistka romskiego zespołu muzyczno-tanecznego w czasie pielgrzymki na Górze Świętej Anny

MNIEJSZOŚCI. 109 wniosków programu na rzecz społeczności romskiej ze 121 zaopiniowanych przez wojewodę opolskiego uzyska finansowanie przez MSWiA w bieżącym roku. Łączna suma dotacji wyniesie 823 142 zł. W ubiegłym roku gminy, powiaty i stowarzyszenia zrealizowały 83 zadania na rzecz Romów w województwie opolskim za kwotę 540 978 zł. Były to projekty realizowane w następujących dziedzinach: edukacja, kultura i zachowanie romskiej tożsamości etnicznej, sytuacja bytowa, zdrowie, Romowie a społeczeństwo obywatelskie. Najwięcej środków wydatkowano na zadania edukacyjne – 219 593 zł (zakup podręczników, pomocy dydaktycznych, sprzętu komputerowego, organizację wycieczek

i wypoczynku letniego, doposażenie świetlic), kulturę i zachowanie romskiej tożsamości etnicznej – 133 469 zł (zakup strojów i instrumentów muzycznych, organizację imprez, udział w przeglądach artystycznych, naukę gry na instrumentach) oraz poprawę sytuacji bytowej – 150 000 zł (remonty mieszkań w gminach Głubczyce i Brzeg).

GOŚĆ OPOLSKI

opole@gosciemiedzielny.pl

ADRES REDAKCJI: 45-011 Opole,
ul. Koraszewskiego 7-9

TELEFON/FAKS 077 454 64 72

REDAGUJĄ: Anna Kwaśnicka, Teresa Sienkiewicz-Miś, Andrzej Kerner,
ks. Tomasz Horak – asystent kościelny

Między Słowami

Biblia

KS. TOMASZ HORAK

tohorak@opole.opoka.org.pl

Psalmy

Przed tygodniem pytałem, czym jest modlitwa. Pismo Święte nie definiuje modlitwy. Ono jest modlitwą prześlakniętą. Szczególnym biblijnym modlitewnikiem są psalmy. Jest ich 150. Autorstwo większości tych pieśni Biblia przypisuje królowi Dawidowi. Jaka jest treść modlitwy psalmów? Zdziwienie pięknem i wspaniałością stworzonego świata, co jest rozumiane jako odbicie potęgi i mądrości Stwórcy (104). Psalmy są też wyrazem zaskoczenia wielkością człowieka – i to nie tylko na tle świata, ale w oczach samego Boga (8). Mądrość Bożych przykazań też jest opiewana w psalmach (119). Częstym tematem jest dziękczynienie za wielkie dzieła Boże w historii narodu i za pomyślnie rozwiązanie różnych szczególnych przypadków (118). Ale jest także w psalmach wołanie do Boga w chwilach trudnych i dramatycznych (130). Wciąż wraca w nich modlitwa ufności, nadając ciepły koloryt pobożności ludu Bożego. Motywy, a nawet fragmenty psalmów stały się tworzywem innych pieśni już w czasach biblijnych. Jezus wyrastał w atmosferze wiary karmionej właśnie tymi pieśniami – psalterz stał się Jego modlitewnikiem. Dlatego stał się modlitewnikiem Kościoła i szkołą modlitwy.

OTWÓRZ:

Ps 19; Łk 1,46–56

Dzień Świętości Życia

Służą, pomagają i bronią

Diecezjalne Duszpasterstwo Rodzin zaprasza wiernych, delegacje parafialne, pracowników i wolontariuszy do udziału w obchodach diecezjalnych Dnia Świętości Życia, połączonych z **uroczystym ślubowaniem duchowej adopcji dziecka poczętego**, 25 marca o godz. 16.30 w kościele seminaryjno-akademickim św. Jadwigi Śląskiej w Opolu

W tym budynku, przy ulicy kard. Kominka, działa Ośrodek Adopcyjno-Opiekunczy

Dzień ten stanie się też okazją do przypomnienia piętnastoletniej pracy Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia, dzięki której w diecezji opolskiej samotne matki, opuszczone dzieci, rodziny z problemami życiowymi, osoby uzależnione otrzymują pomoc profesjonalistów, znajdują miejsce do życia, a dzieci – adopcyjnych lub zastępczych rodziców. W związku z ogłoszonym przez Episkopat Polski tematem roku duszpasterskiego „Otoczmy troską życie” diecezjalne duszpasterstwo rodzin, kierowane przez ks. dr. Jerzego Dzierżanowskiego, przekazało księżom proboszczom materiały informacyjne i edukacyjne na temat obrony życia, które mogą okazać się pomocne w ka-

techezie młodzieży, duszpasterstwie nauczycieli czy służby zdrowia. Wśród nich są artykuły z wynikami prac ekspertów potwierdzających nauczanie Kościoła katolickiego zawarte m.in. w encyklikach „Humanae vitae” i „Evangelium vitae”, oraz opra-

cowania nt. procedury in vitro, skali podziemia aborcyjnego, strategii obrońców życia oraz zwolenników aborcji. Dołączona została deklaracja i zachęta do podjęcia adopcji duchowej, będącej posługą miłosierdzia i umocnieniem wiary.

s

■ R E K L A M A ■

	<p>Opole 107,9 FM Kędzierzyn-Koźle 89,6 FM Góra św. Anny 89,6 FM Nysa 96,7 FM Racibórz 87,8 FM</p>
	<p>Antena tel.: 77 45 66 777 Marketing i Promocja tel.: 77 45 38 383</p>

ANDRZEJ KERNER

Spotkania w bibliotece

Uprzedzenia wobec kard. Bertrama

W przeddzień 150. rocznicy urodzin arcybiskupa wrocławskiego kard. Adolfa Bertrama wykład na jego temat wygłosił ks. prof. Kazimierz Dola.

Kardynał Bertram nie ma dobrej prasy – przyznał ks. prof. K. Dola na wstępie spotkania w Centralnej Bibliotece Polsko-Niemieckiej „Caritas” im. Josepha von Eichendorffa w Opolu. Dotyczy to zarówno historiografii polskiej, jak i niemieckiej. – W polskiej literaturze, zwłaszcza do roku 1990, a szczególnie w latach 50. i 60., pisze się o nim jako o „germanizatorze” – mówił książd profesor. Taką ocenę jego postawy znajdujemy m.in. w KUL-owskiej Encyklopedii Katolickiej. – Nie lepiej jest po stronie niemieckiej. W 50. rocznicę jego śmierci podczas sympozjum w rodzinnym Hildesheim najbardziej krytyczni byli księża profesorowie niemieccy, a najbardziej obiektywny wykład wygłosił prof. Karol Jonca z Uniwersytetu Wrocławskiego – dodał mówca. Wciąż powracające zarzuty wobec kard. Bertrama odnoszą się

do jego stosunku do języka polskiego w duszpasterstwie, zachowania w czasie plebiscytu na Górnym Śląsku oraz odniesień do władz nazistowskich.

Duszpasterski praktyk

– W ocenie kard. Bertrama należy cały czas brać pod uwagę, że był on przede wszystkim praktykiem duszpasterzem. Skupiał się na rozwiązywaniu konkretnych problemów, a nie rozwijał historycznych czy – tym bardziej – filozoficznych uzasadnień praw Niemiec do Śląska. Znana jest mi tylko jedna jego wypowiedź, w której wspominał (w związku z plebiscytem), że lepiej, by Śląsk, od 500 lat funkcjonujący poza organizmem państwa polskiego, pozostał w ramach tych struktur, w których funkcjonuje już tak długo – podkreślił ks. prof. Kazimierz Dola. Jako notariusz kurii diecezjalnej w Hildesheim ks. Bertram zajmował się duszpasterstwem dla mówiących po polsku i pracowników sezonowych z Polski, których w tej diecezji było w sumie ok. 30 tys. (na 200 tys. katolików). – Nie ograniczyło się to tylko do wydania dokumentu na temat zasad opieki duszpasterskiej. Ks. Bertram nawiązał bezpośredni kontakt z krakowską prowincją księży misjonarzy, prosząc o przysłanie księży. Starł się o szczegóły: za czyje pieniądze będą podróżować, gdzie będą mieszkać. To go zawsze cechowało

– nie zdawał się na improwizację, bo to często kończy się klapą. Dbał też o to, by urzędy parafialne pomagały robotnikom polskim zawierać umowy o pracę, w których zagwarantowana będzie możliwość spełniania praktyk religijnych. Interesował się pracownikami polskimi, troszcząc się realnie o ich dobro duchowe, ale również o warunki socjalne – mówił ks. K. Dola. Jako rzadca diecezji wrocławskiej, największej w Niemczech, kardynał nie zmienił swego podejścia do katolików języka polskiego. Klerycy w seminarium uczyli się języka polskiego, listy pasterskie wydawane były w obydwu językach, kuria wrocławska wydała „Droge do nieba” po polsku. Po podziale Śląska w wyniku plebiscytu polecał, by respektowane były prawa mniejszości polskiej w diecezji wrocławskiej, tak jak i mniejszości niemieckiej po stronie „katowickiej”. Kiedy zaczęły się szykany nazistów wobec języka polskiego w duszpasterstwie, argumentował gaulaiterowi Wagnerowi przeciwko tym prześladowaniom. – Ale i z tego czyni mu się zarzut, że była to germanizacja, tylko że bardziej chytra i przebiegła (tak m.in., niestety, pisze na oficjalnej internetowej stronie archidiecezji wrocławskiej – przyp. AK). A on pisał o zakazie używania mowy polskiej w czasie nabożeństw jako o „pożałowania godnym”! Nie doszukamy się żadnych uprzedzeń

Ks. prof. Kazimierz Dola podczas spotkania

kardynała wobec mowy polskiej. Zakazy władzy hitlerowskiej musiały być respektowane ze względu na bezpieczeństwo ludzi uczestniczących w nabożeństwach. Przecież hitlerowcy to była zbrodnicza władza przestępców, których stać było na wszystko – podkreślał książd profesor.

Plebiscyt i kontakty z władzą hitlerowską

– W czasie plebiscytu kard. Bertram być może posunął się o krok za daleko, argumentując w liście do Stolicy Apostolskiej i Rady Ambasadorów, że Śląsk powinien pozostać w Prusach – zauważył prelegent. – Ale trzeba pamiętać, że był narodowości niemieckiej, obywatelem Niemiec i patriotą niemieckim. Czy jest obowiązkiem człowieka innej narodowości popieranie Polski i polskiej kultury? – pytał ks. Dola. Kard. Bertram wydał zakaz agitacji plebiscytowej na terenie swojej diecezji księżom obcym. – To jest zrozumiałe. Skoro nuncjusz apostolski ks. Achilles Ratti zakazał kard. Bertramowi w tym czasie wizytowania np. parafii Luboszyce i okolic, czy on sam mógł się zgodzić, by na teren jego diecezji z agitacją wchodził inni? – zauważył książd profesor. Czyni się wrocławskiemu kardynałowi zarzuty także z powodu jego korespondencji z władzami nazistowskimi i z samym Hitlerem. – On argumentował w sposób, który jedynie mógł do nich przemówić. Tak trzeba na to patrzeć – podkreślił mówca. 90 proc. listów kard. Bertrama jako przewodniczącego Episkopatu Niemiec i arcybiskupa Wrocławia do władz nazistowskich dotyczyło kwestii używania języka polskiego w duszpasterstwie. – Wiele mówiącym szczegółem była sytuacja z wydawanym po polsku diecezjalnym tygodnikiem „Posłaniec Niedzielnny dla katolików diecezji wrocławskiej”. W 1937 hitlerowcy zażądali zmiany nazwy na „Posłaniec Niedzielnny dla katolików diecezji Breslau”. Przez 3 numery ukazywał się taki tytuł, który potem kuria zmieniła na „Posłaniec Niedzielnny dla katolików naszej diecezji” – tę smakowitą anegdotę opowiedział ks. prof. Kazimierz Dola na zakończenie spotkania.

Andrzej Kerner

Reportaż parafialny – Nysa, parafia pw. śś. Apostołów Piotra i Pawła

Gdy patronem jest św. Paweł

Na obchody Roku św. Pawła w nyskim kościele jubileuszowym **zainicjowano Akademię św. Pawła.**

Ks. proboszcz Józef Ibrom
PO PRAWEJ: Kościół śś. Piotra i Pawła w Nysie
PONIŻEJ: Święci Piotr i Paweł przedstawieni w głównym ołtarzu

Ogłoszony przez Benedykta XVI Rok św. Pawła jest okazją do ponownego odkrycia świadectwa wiary Apostoła Narodów w kontekście współczesności. Szczególne działania podejmowane są w parafiach, którym patronuje św. Paweł, dlatego w rejonie nyskim miejscem pielgrzymek stał się kościół parafialny pw. śś. Piotra i Pawła.

Perła śląskiego Rzymu

Piękny barokowy kościół poświęcony jest dwóm apostołom: Piotrowi i Pawłowi. – Nigdzie nie znalazłem żadnej udokumentowanej wzmianki o tym, skąd to wezwanie – wspomina ks. proboszcz Józef Ibrom. – Przypuszczam, że zakon bożogrobców, który wznosił

kościół na początku XVIII w., przejął tytuł po wyburzonym kościele, stojącym w tym miejscu wcześniej – dodaje. Odniesienie do patronów kościoła znajdziemy w głównym malowidle w ołtarzu, gdzie obok św. Piotra stoi przedstawiony z mieczem św. Paweł. Ponadto w środku tego obrazu, obok ręki trzymającej miecz, wkomponowana została scena męczeńskiej śmierci Apostoła Narodów. W kaplicach bocznych po prawej stronie kościoła znajdują się trzy obrazy przedstawiające sceny z życia św. Pawła: scena nawrócenia, kazanie na Areopagu oraz wskrzeszenie Eutycha w Troadzie. – Od października nasz kościół w ciągu dnia, za wyjątkiem piątków, jest otwarty dla wiernych. Każdy może do niego wejść, by się pomodlić – podkreśla ks. J. Ibrom.

Akademia św. Pawła

Pod hasłem „Dla mnie życie to Chrystus” w październiku ruszyła Akademia Biblijna w Roku św. Pawła. Te cykliczne spotkania, odbywające się w każdy czwartek, cieszą się sporym zainteresowaniem mieszkańców Nysy. Rozpoczynają się Mszą św. o godz. 18.30, po której odbywa się nabożeństwo poświęcone Apostołowi Narodów. – Inicjatywa zorganizowania tego cyklu wyszła od ks. dziekana Mikołaja Mroza. W poprzednich latach w kościele śś. Jakuba i Agnieszki odbywały się katechezy dla dorosłych, natomiast w tym roku, ze względu na obchody Roku św. Pawła, zaproponowaliśmy wiernym prowadzoną w naszej parafii Akademię św. Pawła – tłumaczy ks. J. Ibrom. W czasie nabożeństwa ku czci św. Pawła wygłaszany jest krótki wykład związany z osobą świętego oraz czytane są dwa obszernie fragmenty jego listów lub innych tekstów korespondujących z tematem wcześniejszej konferencji. Dotychczas proboszczowie i wikarzy z nyskich parafii mówili o znaczeniu Roku św. Pawła, o życiu Apostoła Narodów, jego podróżach misyjnych, a obecnie omawiają poszczególne pisma. Spotkanie kończy modlitwa za wstawiennictwem św. Pawła.

Kościół jubileuszowy

Od święta Nawrócenia św. Pawła do uroczystości śś. Apostołów Piotra i Pawła w wyznaczonych kościołach diecezji można zyskać odpust jubileuszowy. – Do nas pielgrzymują wierni z dekanatów rejonu nyskiego – tłumaczy ks. proboszcz. W czasie tych pielgrzymek odbywa się nabożeństwo z modlitwą za wstawiennictwem św. Pawła oraz Msza św. – Również poszczególne parafie indywidualnie pielgrzymują do Nysy, nawiedzając grób bł. Marii Luizy Merkert w kościele św. Jakuba i św. Agnieszki, zwiedzając Izbę Pamięci u sióstr elżbietanek oraz modląc się za wstawiennictwem św. Pawła w naszym kościele – mówi ks. J. Ibrom. Natomiast mieszkańcy Nysy pojedą do grobu św. Pawła w Rzymie. – Myślmy również o odwiedzeniu poszczególnych kościołów Piotra i Pawła na Opolszczyźnie – zaznacza ks. J. Ibrom.

Anna Kwaśnicka

Terminarz pielgrzymek w rejonie nyskim:

- 21.03.2009** – dekanat Paczków
- 21.03.2009** – dekanat Skoroszyce
- 25.04.2009** – dekanat Otmuchów
- 16.05.2009** – dekanat Prudnik
- 23.05.2009** – dekanat Grodków
- 6.06.2009** – dekanat Giuchołazy

Jaka jesteś rodzin

TROSKA O RODZINĘ. Dużo mówi się o kryzysie rodziny, o rosnącej liczbie rozwodów, trudnościach wychowawczych i ubóstwie rodzin.

tekst

TERESA SIENKIEWICZ-MIŚ

opole@goscniedzielny.pl

I ciągle słyszymy o prorodzinnnej polityce państwa stawiającej dobro rodziny na czołowym miejscu. Lecz jakie są skutki tej polityki, najlepiej wiedzą sami zainteresowani: młode rodziny bez widoków na własne mieszkanie, wielodzietne rodziny, dzieci w domach dziecka, samotne matki. – Rodziny wielodzietne najbardziej narażone są na biedę i dopóki ich sprawy będą stawiane na marginesie polityki i spraw społecznych, nic się nie zmienia. Mówi się dużo, niewiele się robi, jak na przykład z ustawą o rodzinach zastępczych, która niby z powodów finansowych została odłożona do szuflady. A ja twierdzę od lat, że ustawa przyniosłaby oszczędności. Bo jedno dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej to dwie trzecie kwoty zaoszczędzonej dla następnej dwójki dzieci, które też powinny znaleźć się w rodzinie zastępczej, zamiast przebywać w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, skąd wychodzą ludzie mający problemy z przystosowaniem się do samodzielnego życia. Oszczędności z tytułu promowania rodzicielstwa zastępczego to nie tylko pieniądze. To przede wszystkim człowiek, który wejdzie w dorosłe życie lepiej przygotowany – stwierdza ks. dr Jerzy Dzierżanowski, dyrektor Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia.

Wykluczeni społecznie

Jednym z najpoważniejszych zagrożeń rodzin jest wykluczenie społeczne, wynikające z ubóstwa i braku możliwości korzystania z usług

podstawowych instytucji publicznych, które powinny być dostępne dla wszystkich, a w szczególności dla osób ubogich. – Wykluczenie społeczne jest swoistą klamrą łączącą ogromną większość czynników zagrażających rodzinie – może być ono przyczyną innych problemów doświadczanych przez rodzinę, jak również może być konsekwencją wcześniej występujących w rodzinie trudności i dysfunkcji – twierdzą Karolina Włodarczyk i Beata Balicka-Błagitka, autorki wydawnictwa „Otoczmy troską życie – Księga Pamiątkowa na 15-lecie Diecezjalnej Fundacji Obrony Życia w Opolu”. Tylko na terenie Opola blisko 6000 osób pobiera świadczenia z pomocy społecznej,

co pozwala im żyć na granicy ubóstwa. W takich rodzinach żyją dzieci. Czy mają one szansę na wyjście z biedy? Autorki księgi przyjmują założenie, że szczególne ryzyko życia w biedzie z jego konsekwencjami spada na dzieci. Brak zasobów zarówno psychicznych, jak i materialnych pozwalających dzieciom na wyjście z biedy, sprawia, że powiększają w życiu dorosłym grono osób ubogich, żyjących na granicy minimum egzystencji.

Trudna do uchwycenia

Do wykluczenia społecznego przyczynia się przemoc w rodzinie.

ZDJEĆCIA: MARIANNA LYCA

Logo diecezjalnej fundacji obchodzącej w marcu 2009 15 lat działalności
PONIŻEJ: Mali mieszkańcy Domu Matki i Dziecka w Opolu-Grudziach, prowadzonego przez Diecezjalną Fundację Obrony Życia

Osoby, które wychowały się w rodzinie dotkniętej przemocą, mogą skutki tej sytuacji odczuwać przez całe życie. Zwłaszcza konsekwencje natury psychicznej, depresje, stany lękowe uniemożliwiają im będą prawidłowe funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie.

Ks. Jerzy Dzierżanowski: – Przemoc w rodzinie jest dzisiaj wielkim problemem. I w tym stwierdzeniu nie ma żadnej przesady, chociaż niektórzy tak uważają. A to dlatego, że przemoc ta nie jest do końca wiarygodna, bo dzieje się w czterech ścianach, w ukryciu. Jest ona trudniejsza do uchwycenia statystycznego niż na przykład alkoholizm. Przemoc, podobnie jak inne patologie, jest dziedziczna. Często słyszę: – „Co ksiądz będzie mi zarzucał, ja byłem bity i ja też biję dziecko, żeby dobrze je wychować”. Znacząca część kobiet przebywających w domach samotnej

o?

Ks. Jerzy Dzierżanowski z grupą narzeczonych przygotowujących się do zawarcia sakramentu małżeństwa

matki jest ofiarami przemocy. Niestety, często kobiety nie chcą sobie i swoim dzieciom pomóc. Znany jest syndrom maltretowanej kobiety. Gdy mija zagrożenie albo gdy mężczyzna przyrzeka, że był to ostatni raz, ona znowu mu wierzy, wycofuje skargę i ufa, że wszystko będzie w porządku. Znam takie przypadki, gdy sąd zagroził matce, że odbierze jej prawa rodzicielskie, jeżeli nie odseparuje się od męża i nie zacznie czegoś robić dla siebie i dzieci. Procedura idzie w tym kierunku: ona idzie z dziećmi do domu matki i dziecka i podejmie się terapii albo dzieci pójdą do rodziny zastępczej lub domu dziecka. Część kobiet woli tkwić w patologicznej sytuacji, niż podjąć się czegoś zupełnie nieznanego – stwierdza kapłan.

Nadużywanie alkoholu, wyjazd męża i ojca do pracy za granicę, i coraz częściej również matki, brak czasu dla dzieci to wielkie

problemy współczesnej rodziny, z którymi trudno jest sobie poradzić. Wyjazdy zarobkowe niewątpliwie są korzystne pod względem ekonomicznym, ale równocześnie stanowią zagrożenie dla trwałości małżeństw i całych rodzin. Dzieci najboleśniej doświadczają konsekwencji wyjazdu rodziców, tracąc poczucie więzi, czują się osamotnione, a często wręcz porzucone. – Konieczne staje się więc podjęcie interdyscyplinarnych działań zabezpieczających losy rozdzielonych rodzin, głównie dzieci. Pozostawienie takich rodzin samym sobie może skutkować różnymi jej dysfunkcjami, a nawet rozbięciem – twierdzą autorki pamiętkowej księgi.

Trzeba wzmacniać dobre rodziny

Jednak troska o rodzinę nie może zawężać się do rodzin patologicznych, słabych, uważa

diecezjalny duszpasterz rodzin ks. Jerzy Dzierżanowski: – Trzeba mocno akcentować i podejmować wszelkiego rodzaju wysiłki wzmacniania rodzin, które dobrze funkcjonują. Bo obszar ubóstwa, przemocy, patologii coraz bardziej rozszerza się kosztem tych w miarę dobrze funkcjonujących rodzin. Jeżeli dobrze funkcjonująca rodzina zaczyna być coraz bardziej osaczana przez braki materialne, przez dostęp do mediów promujących styl życia kompletnie sprzeczny z wartościami chrześcijańskimi, to rodzice przestają sobie radzić z wychowaniem dzieci, rodzą się niepowodzenia. Kosztem tych rodzin, które do tej pory były takim zabezpieczeniem przed zagrożeniem zewnętrznym poprzez więzi istniejące w nich dzięki poświęconej dzieciom uwadze, kosztem tych zdrowych rodzin rozwijają się patologie. Dlatego trzeba wzmacniać troskę o rodzinę, wychodzić

z inicjatywami wzmacniającymi rodziców w wychowywaniu dzieci, bo dzisiaj dobre wzorce wyniesione z domu rodzinnego są niewystarczające, żeby dobrze dzieci wychować. Rodzice są bezradni wobec pewnych poglądów, mody, agresywnych czasopism, Internetu. Często nie nadążają za dziećmi dobrze zorientowanymi w nowych technikach, w Internecie i są bezradni wobec odkrycia zagrożeń, w które dzieci wchodzi. Ciągłe akcentują, że jedną z dróg pomocy rodzinie jest pomoc w tworzeniu takiej atmosfery i takiej więzi rodzinnej, w której dziecko nie boi się mówić o swoich przeżyciach, a małżonkowie potrafią ze sobą rozmawiać na każdy temat, bo mają do siebie zaufanie. ■

Spotkanie absolwentów

Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego zaprasza absolwentów na doroczne spotkanie w ramach otwartych drzwi. Odbędzie się ono w sobotę **28 marca**, początek o godz. 10.00. O 11.00 Eucharystia w kościele seminaryjno-akademickim; 12.00 – spotkanie w grupach rocznikowych z opiekunami i wykładowcami; 14.30 – wykład ks. dr. hab. Marka Lisa: „Polskie kino: świętość w zdesakralizowanym świecie”; 16.00 – projekcja filmu „Popiełuszko. Wolność jest w nas” (Kinoplex).

Diecezjalne Gimnazjum i Liceum

Diecezjalne Gimnazjum i Liceum Humanistyczne w Nysie zaprasza uczniów klas VI szkoły podstawowej i uczniów III klas gimnazjum na Dzień Otwartych Drzwi **28 marca**. Rozpoczęcie o 10.00, zakończenie o 13.00. W programie: spotkanie z ks. dyr. Henrykiem Wolffem, możliwość zwiedzenia

zaproszenia

szkoły, zapoznania się z nauczycielami, uczniami i programem nauczania. Szkoła jest placówką katolicką, prowadzoną przez diecezję opolską. Adres: ul. św. Piotra 1A, 48-300 Nysa, tel./fax 077/435-22-47, www.katolik.nysa.pl

Wykład otwarty

W kolejnym z cyklu Wielkopostnych Wykładów Otwartych ks. prof. dr hab. Janusz Czerski przedstawi wykład nt. „Obraz Kościoła u św. Pawła” – **28 marca**, godz. 17.00, aula Muzeum Diecezjalnego w Opolu.

Rejonowe spotkanie misyjne

Ks. dr Stanisław Klein, diecezjalny duszpasterz spraw misyjnych, zaprasza członków Papieskich Dzieł Misyjnych oraz wszystkich, którzy w jakikolwiek sposób są związani z misjami w swoich parafiach (kapłani, siostry zakonne, alumni, animatorzy misyjni, katecheci i wszyscy, którym sprawy misji leżą na sercu) na wiosenne spotkania misyjne.

Najbliższe odbędzie się **28 marca** (sobota) w parafii św. Jakuba Apostoła i Agnieszki w Nysie. Początek o 10.00, zakończenie ok. 13.30.

Rok św. Pawła

Przedostatni wykład w cyklu spotkań w ramach Roku Świętego Pawła zaprezentuje ks. dr hab. Jan Kochel. Temat: „Deutero-Paweł – Jan Paweł II”. **2 kwietnia**, godz. 19.00 – Collegium Maius – Aula Błękitna (Opole, pl. Kopernika 11).

Czuwanie z Janem Pawłem II

W nocy z **4 na 5 kwietnia** na Górze Świętej Anny odbędzie się czuwanie w rocznicę śmierci Jana Pawła II. Początek o 20.00 w Domu Pielgrzyma. W programie: koncert franciszkańskiego zespołu „GraniFER”, Droga Krzyżowa (procesja pod ołtarz papieski), Msza św. bazylice św. Anny, film „Świadek”, adoracja Najświętszego Sakramentu. Zakończenie ok. 4 rano. Jest możliwość noclegu (10 zł z własnym śpiworem).

Dla uzależnionych i ich rodzin

Ks. Marcin Marsollek zaprasza na rekolekcje wielkopostne dla ludzi uzależnionych i ich rodzin, które odbędą się **od 2 do 4 kwietnia** (czwartek-sobota) w Winowie koło Opola w kościele pw. Ducha Świętego. Codziennie o godz. 16.00 mityng otwarty AA, o godz. 18.00 – spotkanie rekolekcyjne.

Msza święta z modlitwą o uzdrowienie

Wspólnoty Odnowy w Duchu Świętym naszej diecezji zapraszają na Mszę świętą z modlitwą o uzdrowienie. Spotkanie rozpocznie się śpiewem uwielbienia, głoszeniem słowa Bożego i świadectwami. Msza św. zostanie ofiarowana w intencji uzdrowienia. Po Mszy św. adoracja Najświętszego Sakramentu. Środa **25 marca**, kościół św. Piotra i Pawła w Opolu, początek godz. 18.00, zakończenie ok. 21.00. ■

Wideo

O kalwarii

Franciszkanie z Góry Świętej Anny z okazji jubileuszu 300-lecia założenia kalwarii wydali płytę DVD pt. „Góra św. Anny. Historia i tradycja trzystu lat Kalwarii”. Film, zrealizowany przez Studio Video-Light, trwa 25 minut i oddaje niepowtarzalną atmosferę kalwaryjskich uroczystości na Górze Świętej Anny. Przypomina także słowa Jana Pawła II (z roku 1980), skierowane do pielgrzymujących na Górę Świętej Anny. Dla miłośników modlitwy na drózkach kalwaryjskich – piękna pamiątka, dla tych, którzy jeszcze naszej kalwarii nie poznali – dobra zachęta. ■

Wśród książek

Słowo duszpasterza

Ks. Tomasz Horak, proboszcz parafii w Nowym Świętowie i felietonista „Gościa Niedzielnego”, oddaje do naszych rąk **zbiór homilii**.

W jednej z homilii przypomniane zostały słowa, które rozbrzmiały nad górą Tabor: „To jest mój Syn umiłowany, Jego słuchajcie!”. Na czym, jeśli nie na Piśmie Świętym, chrześcijanin powinien opierać swoje życie. Słowa proroków, apostołów i samego Jezusa czytane w czasie każdej Mszy św. są naszym głębi tego przesłania pomagają nam duszpasterze głoszący kazania.

Ks. Tomasz Horak, proboszcz wiejskiej parafii w Nowym Świętowie, zebrał w jednym tomie ogłoszone przez siebie homilie na wszystkie niedziele i uroczystości trwającego obecnie roku liturgicznego B. Jak podkreśla sam autor, zbiór „Krótka i na temat 2. Homilie na rok B” wydany został nie tylko z myślą o kapłanach jako pomoc duszpasterską, ale również z myślą o tych, którzy nie zawsze mogą uczestniczyć w niedzielnej Eucharystii lub będąc na emigracji, nie mogą w pełni zrozumieć liturgii słowa, ze względu na barierę językową.

W tomie znalazły się krótkie, kilkunastosekundowe rozważania, w których ks. Horak, wychodząc od tekstów biblijnych Starego i Nowego Testamentu, nawiązuje do problemów nam współczesnych. Każda z homilii, napisana żywym językiem, stawia czytelnikowi

wiele pytań. Poruszone problemy dotyczą zarówno życia Kościoła, realizowania przykazań Bożych, jak i trudności życia codziennego. Autor nie tylko stawia ważne pytania, ale również daje wskazówki, jak powinien odpowiadać na nie chrześcijanin.

Pióro ks. Horaka znane jest Czytelnikom „Gościa Niedzielnego” od wielu lat. Tak jak dotychczas, również w nowym zbiorze odnajdą oni duszpasterskie przesłanie, podpowiadające, jak odczytywać i realizować wezwanie Boże w swoim życiu. **ana**

* Ks. Tomasz Horak, Krótka i na temat 2. Homilie na rok B, Księgarnia św. Jacka, Katowice 2009, s. 242